

Č. J. SNPCS 07568/2020

NÁVRH

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Správy Národního parku České Švýcarsko o vyhrazení míst k provozování horolezectví v Národní přírodní rezervaci Kaňon Labe.

Správa Národního parku České Švýcarsko (dále jen „Správa NP“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 78 odst. 3 písm. i) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“), vydává ve smyslu § 29 písm. f) ZOPK a § 171 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, toto

opatření obecné povahy,

kterým vyhrazuje místa k provozování horolezectví v Národní přírodní rezervaci (dále jen „NPR“) Kaňon Labe.

Článek 1 Předmět úpravy

1. NPR Kaňon Labe byla vyhlášena vyhláškou MŽP č. 142/2010 Sb. s účinností od 1. 6. 2010. Jednou ze základních ochranných podmínek (viz ustanovení § 29 písm. f) ZOPK je zákaz provozovat horolezectví na celém území národních přírodních rezervací.
2. Správa NP tímto závazným opatřením obecné povahy (dále jen „opatření“) vyhrazuje místa k provozování horolezectví v NPR Kaňon Labe, a to za podmínek uvedených v čl. 2.
3. Za horolezectví se pro účely tohoto opatření považuje výstup na skalní objekt technikou volného lezení (dále jen „horolezectví“). Za horolezectví se nepovažuje zdolávání volného prostoru mezi skalními objekty prostřednictvím slackline nebo provádění přeskoků.

Článek 2 Podmínky vyhrazení

1. Časové omezení

1.1. **Celoročně** lze na území NPR Kaňon Labe využívat k horolezectví oblast vymezenou těmito skalními objekty:

- od objektu č. 50 Ztracený kamarád do objektu č. 131 Pod Marínou
- od objektu č. 143 Kardinál do objektu č. 245 Piskořův (Houserův) pilíř
- od objektu č. 333 Jižní stěna do objektu č. 348 Vzkříšená stěna

1.2. **V období od 1. července do 31. ledna** lze na území NPR Kaňon Labe využívat k horolezectví oblast vymezenou těmito skalními objekty:

- od objektu č. 12 Bloková stěna (od severní hranice NPR) do objektu č. 49 Cestář Kabourek
- od objektu č. 132 Pyramida do objektu č. 138 Penzion svět
- od objektu 246 Hladká věž do objektu č. 332 Dolní věž

Orientační zákres časového omezení je znázorněn v mapové příloze, která je nedílnou součástí tohoto opatření.

2. Vyhrazení míst k provozování horolezectví se týká všech skalních věží a masivů ve výše uvedených oblastech kromě věže Doutník a Čihadlo.

3. Každý jednotlivec, který využívá povolené horolezecké oblasti k horolezecké činnosti (dále jen „horolezec“), je povinen dodržovat tato **pravidla a zásady chování**:

3.1. Horolezci se budou na lezeckých objektech a v jejich okolí chovat šetrně, aby nedocházelo k poškozování přírody, tj. zejména nebudou zasahovat do porostu na skalách nebo jejich okolí, nebudou odstraňovat kameny, dřeviny, zeminu a jinou organickou hmotu ze spár, terásků a povrchu skal, a budou dbát na čistotu a pořádek.

3.2. K přístupu ke skalním objektům budou horolezci využívat pouze značených turistických stezek a horolezeckých přístupových stezek. Tam, kde není cesta vyznačena, budou volit takový přístup ke skále, aby nedocházelo k poškozování půdního krytu a erozi. Pohyb po hranách masivů a skal není povolen.

3.3. Horolezci nebudou rušit klid a zejména nebudou rušit hnízdicí ptáky. V případě vyznačení míst hnízdění budou respektovat omezení stanovená Správou NP.

3.4. Horolezci se dále budou řídit značením v terénu umístěným Správou NP, majiteli pozemků, správci lesa a dalšími oprávněnými subjekty.

3.5. Provozovat horolezectví je povoleno pouze na suchých skalách a za denního světla.

3.6. Není povoleno používání magnesia a jiných chemických a minerálních látek.

3.7. Provozování horolezectví bude probíhat takovým způsobem, aby nedocházelo k poškozování nebo změně povrchu skal (např. dření skály při manipulaci s lanem, vysekávání chytů, poškozování voštin, popisování povrchu skály čísly, úmyslné ulamování zvětralé části skal atd.), s výjimkou umístování prvků pevného jištění.

3.8. Lézt je možno pouze ve vhodné lezecké obuvi nepoškozující povrch skal.

3.9. Jako jisticí prostředky lze používat pouze stávající fixní prostředky a textilní jisticí prostředky tak, aby nedocházelo k poškození skály a vegetace; používání jisticích prostředků poškozujících skálu je zakázáno (vklíněnce, frendy, skoby aj.). Veškeré jisticí prostředky nesmějí zůstat po výstupu na skále, tj. každý horolezec je povinen své jisticí prostředky po ukončení lezení odstranit.

4. Prvovýstupy

4.1. Veškeré prvovýstupy je možné provádět pouze na skalních objektech a za podmínek stanovených tímto opatřením.

4.2. Prvovýstupy nejsou povoleny na těchto skalních objektech:

sektor	číslo	název
Belveder	85	Sarajevská stěna
	86	Belveder
Nad Přívozem	101	Pod Drnem
	102	Mešita
	103	Medvěd
	104	Majdaléna
	113	Hlídač
	114	Strážce Dolního Žlebu
	117	Verdonek
Centrum	119	Ledová stěna
	120	Hektor
	124	Trůn
	125	Zrcadlo
	126	Baldachýn
	128	Velká bašta
	129	Malá bašta

sektor	číslo	název
Katedrální stěny	141	Metalistická stěna
Krkavčí ostroh	156	Klárka
Na Konci světa	169	Rolling Stone
Ostroh Skříňe	180	Vojtěch
	185	Skříň
Metropole	205	Prezident
Ostroh Duhové věže	223	Želva
	228	Duhová věž
	229	Mrňous
	230	Mlok
Růžová vřesina	243	Růžová palice
U Josefovy hlavy	248	Karlova stěna
Růžové stěny	293	Růžový pilíř
	300	Rodná hrouda

O zamýšlených prvovýstupech na skalních objektech uvedených níže bude min. 30 dní předem informována Správa NP, která může prvovýstup zakázat z důvodu ochrany přírody nebo stanovit podmínky (viz § 66 ZOPK):

č.	název	č.	Název	č.	Název
110	Růžová věž	146	Kormidelník	212	Jižní Tyršova věž
118	Titanik	148	Maják	219	Skleněný vrch
122	Minaret	149	Admirál	225	Vezír
123	Letní rezidence	167	Planeta	227	Duhová stěna
135	Španělská stěna	204	Klášter	248	Karlova stěna
136	Španělská bota	210	Pražská stěna	253	Josefova hlava
		211	Severní Tyršova věž		

Pozn.: Označení skalních objektů a jejich číslování vychází z horolezeckého průvodce *Chocholoušek, Jiří a Nehasil, Vladislav. Labské údolí – pravý břeh. Bynovec: HUDYsport, a. s., 2017.*

4.3 Při osazování skal fixními jisticími prostředky, včetně dojišťování a výměny stávajícího jištění, se uplatní podmínky vyhrazení obdobně (viz časové omezení, šetrný přístup ke skále a vegetaci, apod.).

Článek 3 Odůvodnění

Správa NP vydala dne 19.12.2017 opatření obecné povahy, kterým povolila výjimku pro provozování horolezectví v NPR Kaňon Labe. Platnost výjimky byla omezena na dobu do 31. 12. 2020. Důvodem časového omezení povolené výjimky bylo získání dalších podkladů, především o míře návštěvnosti území a dalších skutečnostech týkajících se ochrany zvláště chráněných druhů. Cílem bylo získat další podklady pro opětovné hodnocení stanovených podmínek, zda jsou dostačující k ochraně přírodního prostředí a předmětu ochrany v NPR Kaňon Labe. Na základě vyhodnocení získaných zkušeností Správa NP zahájila řízení o vyhrazení míst k provozování horolezectví v NPR Kaňon Labe. Institut vyhrazení, který nahrazuje výjimku, odpovídá lépe předmětu řízení, kdy se stanovují podmínky pro horolezeckou činnost na delší období deseti let.

S ohledem na fakt, že předmět řízení se týká blíže neurčeného okruhu osob, vyhrazuje Správa NP místa k provozování horolezectví opatřením obecné povahy v souladu s § 43 odst. 3 ZOPK a způsobem stanoveným § 171 a následujícími správního řádu.

Správa NP vycházela při vydání rozhodnutí z informací uvedených žadatelem v podané žádosti, a dále z těchto podkladů:

1. Plán péče o NPR Kaňon Labe (platnost od 1. 6. 2010 – 31. 12. 2023)
2. Plán péče o CHKO Labské pískovce (platnost 2011 – 2025)
3. Předchozí rozhodnutí ve věci (Rozhodnutí AOPK ČR, Správy CHKO Labské pískovce ze dne 5. 11. 2012 (č. j. 01118/LP/2012/AOPK), Opatření obecné povahy č. j. SNPCS 07566/2017 ze dne 19.12.2017)
4. Kočka, P.: Zpráva z 1. etapy monitoringu lezeckých objektů v NPR Kaňon Labe v letech 2018 – 19.
5. Chocholoušek, Jiří a Nehasil, Vladislav. *Labské údolí – pravý břeh. Horolezecký průvodce*. Bynovec: HUDYsport, a. s., 2017.
6. ČHS. *Pravidla lezení v pískovcových skalních oblastech v Čechách*. Dostupné také z: <https://www.horosvaz.cz/res/archive/330/056387.pdf?seek=1592486177>

Podstatným zdrojem informací bylo vlastní pozorování a zoologický monitoring provedený odbornými pracovníky Správy NP.

NPR Kaňon Labe byla vyhlášena dne 1. 6. 2010. Předmětem ochrany jsou přirozené lesní porosty na pravém svahu kaňonu řeky Labe tvořené především acidofilními a květnatými bučinami, suťovými lesy a bory a tvořícími biotop vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Jedná se o geomorfologicky ojedinělý útvar pravého svahu kaňonu řeky Labe tvořeného formami pseudokrasového reliéfu v kvádrových pískovcových svrchní křídly, kde se vyskytují rozsáhlé skalní stěny, věže a složitě členěné hřbety, suťová pole, soutěsky a jeskyně, se specifickými rostlinnými a živočišnými společenstvy.

Správa NP při posuzování žádosti hodnotila vliv povolované činnosti na předmět ochrany v NPR.

Horolezectví má v oblasti Česko – Saského Švýcarska již svojí dlouholetou tradici, počátky se datují do druhé pol. 19. stol. Od té doby se sportovní horolezectví stalo již nedílnou součástí turistických aktivit v oblasti a patří neodmyslitelně mezi lidské činnosti, která spoluutváří krajinu Labských pískovců.

Správa NP řešila otázku rozsahu a podmínek činnosti tak, aby povolením činnosti nedošlo k ovlivnění stavu předmětu ochrany v NPR Kaňon Labe. Přitom se soustředila především na ochranu hnízdních lokalit zvláště chráněných druhů ptáků (čáp černý, sokol stěhovavý, výr velký) a

4/7

druhů, které jsou předmětem ochrany v Ptačí oblasti Labské pískovce (sokol stěhovavý, výr velký), a dále ochranu geomorfologie, především mikroreliéfu skalních útvarů v NPR. Správa NP využila zkušenosti z uplynulého období a informace o průběhu hnízdění zvláště chráněných druhů ptáků v Labském údolí.

Komentář ke stanoveným podmínkám:

AD 1 Časové omezení

Území, kde je v rámci roku časově omezeno lezení, bylo stanoveno v závislosti na získaných zkušenostech a s ohledem na zajištění klidu pro hnízdění ptáků. K výraznější změně dochází v oblasti skalního útvaru Španělská stěna, kde bylo prokázáno hnízdiště sokola stěhovavého (dosud umožněno celoroční lezení). Ochrana hnízdiště byla sice řešena jinými oprávněnými nástroji, ale s ohledem na preventivní opatření a na ochranu hnízdiště v následujících letech byly podmínky změněny.

Časové omezení bylo zvoleno na základě znalosti biologických nároků cílových ptačích druhů tak, aby kritické zimní a jarní měsíce byl zajištěn potřebný klid pro zahnízdění. Správa NP i nadále počítá s aktivní ochranou zjištěných hnízdišť kombinací terénní práce a administrativních opatření (omezení/zákaz vstupu do blízkosti hnízdních lokalit dle § 64 zákona; informování nejen horolezecké veřejnosti apod.).

Časové omezení bylo sjednoceno s podmínkami, které platí pro horolezeckou činnost v NP České Švýcarsko. Důvodem je sladění pravidel pro Labské pískovce jako jednu horolezeckou oblast.

AD 2

Činnost není povolena na skalní objekty Doutník a Čihadlo. Důvody pro tento zákaz nadále trvají – viz rozhodnutí z r. 2017.

AD 3

Třetí část podmínek opatření se týká vlastního způsobu provozování horolezectví v NPR. Podmínky vychází z platných *Pravidel lezení v pískovcových skalních oblastech v Čechách*, které jsou mezi horolezeckou veřejností známy a akceptovány. Podmínky směřují k maximální šetrnosti ve vztahu k přírodnímu prostředí (živé i neživé části).

AD 4 – prvovýstupy

V uplynulém období nebyl stanovený plošný zákaz tvorby prvovýstupů, týkal se pouze několika (24) skalních objektů a u dalších jmenovaných byla daná povinnost předchozího schválení. Seznam objektů se zákazem dalších prvovýstupů byl rozšířený o dalších šest objektů. Limitem z pohledu ochrany přírody pro další rozšiřování horolezeckých cest je požadavek na zachování morfologie skalního povrchu, především ochrana vzácných a snadno zranitelných tvarů mikroreliéfu.

Cílem Správy NP je postupně omezit tvorbu nových cest na minimum. Tento dlouhodobý cíl je výsledkem jednání Správy NP a Českého horolezeckého svazu.

AD doba platnosti opatření

Správa NP při stanovení doby platnosti opatření obecné povahy vycházela ze získaných podkladů

a zkušeností z uplynulého období. S ohledem na získané poznatky, na základě kterých byly upraveny podmínky, mohla být stanovena delší doba platnosti opatření. V případě změn rozhodných podmínek, bude Správa NP reagovat změnou opatření.

Dle ustanovení § 28 zákona je využití NPR možné jen v případě, že se jím uchová nebolepší dosavadní stav přírodního prostředí. Správa NP dospěla k závěru, že při dodržení podmínek uvedených v čl. 2 opatření nedojde ke zhoršení dochovaného přírodního prostředí.

V neposlední řadě byl vyhodnocen také vliv záměru na evropsky významné lokality (EVL) Labské údolí, Porta Bohemica a ptačí oblast Labské pískovce ve smyslu § 45g zákona.

Cílem ochrany EVL Labské údolí je zachování typů přírodních stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany, a dále pak obnova jejich příznivého stavu. Mezi předměty ochrany EVL Labské údolí patří smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklicích, nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion, bahnitě břehy řek s vegetací svazů Chenopodion rubri p.o. a Bidention p.p., evropská suchá vřesoviště, chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů, jeskyně nepřístupné veřejnosti, bučiny asociace Luzulo-Fagetum; středoevropské lišejníkové bory a dále je cílovým druhem bobr evropský, losos obecný, vydra říční, žabníček vzplývavý.

Předmětem ochrany EVL Porta Bohemica jsou vápnité nebo bazické skalní trávníky (Alyso-Sedion albi), středoevropské silikátové sutě, vápnité sutě pahorkatin a horského stupně, lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklicích; jde o lokalitu bobra evropského a lososa obecného.

Cílem ochrany ptačí oblasti Labské pískovce je zachování a obnova ekosystémů a stanovišť významných pro druhy ptáků, které jsou předmětem ochrany (sokol stěhovavý, chřástal polní, výr velký, datel černý), v jejich přirozeném areálu a zajištění podmínek pro zachování populací těchto druhů v příznivém stavu z hlediska ochrany.

V tomto ohledu dospěla Správa NP k názoru, že vzhledem k charakteru činnosti a za splnění stanovených podmínek lze vyloučit závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a druhů, k jejichž ochraně je evropsky významná lokalita nebo ptačí oblast určena, ani nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena.

Po posouzení žádosti a vyhodnocení dostupných podkladů rozhodla Správa NP tak, jak je uvedeno v článku 2 opatření obecné povahy.

Článek 4 Účinnost a platnost

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky a **platí do 31. 12. 2030.**

Článek 5 Poučení

Podle § 173 odst. 2 správního řádu nelze proti opatření obecné povahy podat opravný prostředek.

Do opatření obecné povahy o zákazu vstupu z důvodu ochrany přírody, včetně příloh a odůvodnění

může každý nahlédnout u Správy NP se sídlem v Krásné Lípě, Pražská 457/52, nebo na odkaze <https://www.npcs.cz/horolezectvi>.

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Ing. Pavel Benda, Ph.D.

ředitel

Příloha: mapová příloha